

Plan mot diskriminering & kränkande behandling 2019

Haga förskola

Vision

Vår förskola är en plats där varje barn blir sedd och bekräftad för den man är. Alla ska känna sig trygga och betydelsefulla vilket ger möjlighet till utveckling och lärande.

Tillsammans är vi starka.

Haga förskola

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen bygger på skollagens kapitel 6

diskrimineringslagens kapitel 3

De sju diskrimineringsgrunderna

1. Kön - kvinna eller man eller den som ska ändra/har ändrat könstillhörighet,
2. Könsöverskridande identitet eller att genom uttryck visa sig tillhöra ett annat kön,
3. Etnisk tillhörighet – nationellt/etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. Religion eller trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning - homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
7. Ålder

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – till exempel slag eller knuffar
 - Verbala – till exempel hot eller att bli kallad för könsord
 - Psykosociala – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning
 - Text- eller bildburna – till exempel via sms eller via Internet eller genom klotter
- Den som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!***

Planen gäller: April 2020

Ansvarig: Förskolechef

Barn, vårdnadshavare och personals delaktighet i planen.

Barn

- Tankar och funderingar tas tillvara på i vardagen genom samtal och diskussioner.
- Delaktighet sker via observationer personalen gör utifrån ett barnperspektiv.

Vårdnadshavare

- I samtal vid den dagliga kontakten.
- Tillgänglighet av planen på varje avdelning i informationspärmen för vårdnadshavare.
- Inskolningssamtal, utvecklingssamtal och vid behov.
- Kommunens trivselenkät.

Personalens delaktighet

- Genom förskolans dagliga arbete i utbildningen med normer och värden. Via reflektion och diskussion med kollegor och vårdnadshavare samt genom årlig revidering av planen.

Förankring av planen

Planen ska vara ett dokument som är känt och användas av alla. Arbetet med planen ska ingå naturligt i det dagliga arbetet, systematiskt och kontinuerligt. Vi pedagoger ska föra diskussioner kring vårt förhållningsätt gentemot barnen och varandra i arbetslaget och vid gemensamma möte på förskolan med förskolechefen. Planen ska finnas tillgänglig på varje avdelning, i entrén, på hemsidan och presenteras för vårdnadshavarna.

Utvärdering av förra årets plan – 2018.

Personal har en större medvetenhet när vi planerar våra lekmiljöer och vid inköp av material än tidigare. Våra olika rum har fått namn som är neutrala dvs. inte "docken" eller "byggen" längre utan har fått namn som inte talar vilken aktivitet som ska förekomma där. Genom den litteratur, diskussioner och fortbildning som vi har fått under året har medvetenheten ökat avsevärt. Vårt förhållningssätt och bemötande kring våra diskrimineringsgrunder har diskuterats regelbundet både avdelningsvis och på APT. Kan se och höra att all personal har förändrats i sitt sätt att tänka och agera i olika situationer. Det är personalens ansvar att tänka på hur man uttrycker sig – vilka ord man använder, t.ex. inte säga gubbe utan figuren istället. Tagit hjälp av biblioteket när vi lånar böcker så att det blir ett bredare utbud utifrån ett normkritiskt förhållningssätt, Polyglutt som är en digital app (digitalt bibliotek) ger oss möjlighet att få böcker uppläst på andra språk och det används dagligen av både barnen själva och tillsammans med personalen.

Inne är vi bättre på att fördela oss i den mån det går i de olika rummen. Ute kan vi bli bättre på att sprida ut oss över hela utegården. Ser att vi hamnar i grupper ibland.

Använder bl.a. materialet "Kompisböckerna" för att stärka barnen till att våga säga ifrån/visa vad de känner. Arbetar också med STOPP- tecknet för att tydligt markera NEJ. Utifrån en fortbildning lyftets vikt av att prata kring våra känslor, inte bara nämna ordet glad utan ge barnen möjlighet att beskriva känslan. Inköp av Frenlydockor hoppas vi ska hjälpa våra barn med bristande språkkunskaper att kunna uttrycka sina känslor.

Visa respekt, lyssna och vänta på sin tur är svårt. Här behöver personalen ge förutsättningar för barnen att utveckla dessa områden. Vi behöver bli bättre på att ha med barnen när vi ska bestämma vilka förhållningssätt och regler vi ska ha. Att veta vad som förväntas av mig och hur jag ska förhålla mig i olika situationer är viktigt för både barn och vuxna. Vårt arbete med Grundverksamheten är till stor hjälp då dessa delar diskuteras och följs upp. Att arbeta förebyggande är viktigt och något vi kan bli bättre på. Vi anser att gemensamma normer och skapar ett öppet klimat och att respektera och acceptera varandras olikheter är viktigt och att se det som en tillgång.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Arbetslag, förskolechef.

- Barnen har varit delaktiga i de vardagliga samtalen.
- Vårdnadshavare genom enkätresultat och i de vardagliga samtalen.

Främjande insatser

Främjande arbete handlar om att **identifiera och stärka de positiva förutsättningarna** för likabehandling och respekt för allas lika värde. Främjandearbetet utgår från förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Vi ska i våra diskussioner om grundverksamheten alltid ha med främjande insatser som är stärkande.

Kön:

- Vi läser kompisböckerna som bygger på barnkonventionen samt annan litteratur utifrån de sju diskrimineringsgrunderna och samtalar med barnen om detta.
- Vi bemöter barnen utifrån deras inre egenskaper och inte utifrån det yttre.
- Vi är kritiskt granskande då vi lånar eller köper in böcker och vid inköp av nytt lekmaterial
- Vi vill erbjuda en tillåtande miljö, som lockar både pojkar och flickor.
- Vi vill ha samma förväntningar om vad flickor resp. pojkar kan eller ska.
- Vi vill att alla barn ska ha samma möjligheter att synas och höras i samtal

Könsidentitet eller könsuttryck:

- Vi samtalar med barnen om olika/lika familjebildningar
- Medvetna val kring de böcker vi läser och köper
- Vi pratar olika yrke och erbjuder utklädningskläder utifrån detta.

Etnisk tillhörighet:

- Ta del av böcker på andra språk genom att använda Polyglutt
- Skriva och sätta upp ord på olika ställe i verksamheten på andra språk
- Vi ser kulturell bakgrund och olikheter som berikande för oss alla
- Tar tillvara på vårdnadshavarnas kunskaper och ber om hjälp med ord och traditioner
- Förebyggande arbete med dockor och figurer med olika hudfärger samt litteratur
- medarbetare ska använda tolk vid behov
- sjunga sånger på olika språk mm
- samtala med barnen kring olika traditioner, likheter och olikheter (utifrån att vi undersökt vilka traditioner barnen firar hemma)

Religion eller annan trosuppfattning:

- Varje barn och familj har rätt till sin religion
- Visa intresse och ta reda på mer om familjens religion
- Ge barnen möjlighet att få delge sina kamrater de traditioner som är viktiga i deras familj

Funktionshinder:

- Vi använder oss av TAKK vilket gynnar samtliga barn och är ett bra verktyg för inkludering.
- Barnen delas in i mindre grupper för att få en lugnare miljö.
- Bemöta alla barn utifrån deras förutsättningar, behov, intresse.
- Anpassa miljön utifrån att alla ska inkluderas i utbildningen.

Sexuell läggning:

- Erbjuder litteratur kring olika familjebildningar
- Viktigt för barnen att känna sig stolta över sin egen familj

Ålder:

- Undvika att hamna i ett ålderstänk när vi delar in barnen i grupper utan utgå från varje barns utveckling och mognad.
- Vi läser litteratur om barnkonventionen för att ge alla barn kunskap om sina rättigheter.
- Delar barngruppen för att bemöta barnen utifrån deras behov, förutsättningar, nyfikenhet och intressen.
- Använder inte ålder vid disciplinering, utan säger istället vad vi vill att barnet ska göra.
- Undvik att använda ord som barnslig, sandlådenivå mm då detta visar på att vi nedvärderar barn utifrån ålder.

Kränkningar:

- Utveckla barnens förmåga till empati och respekt för allas lika värde och ge dem redskap för att lös konflikter. Kompisböcker, litteratur, drama.
- Vuxna som är goda förebilder.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna: All personal har deltagit i fördjupning kring de sju diskrimineringsgrunderna och normkritiskt förhållningssätt utifrån boken *”Normkreativitet i förskolan om normkritik och vägar till likabehandling”* av Karin Salmson & Johanna Ivarsson. Vi har även läst *”Arbeta med jämställdhet i förskolan med normmedveten pedagogik”* Lisa Andersson Tengnér & Mia Heikkilä samt lyssnat på föreläsning av Lisa Andersson.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Se över material, miljö och förhållningssätt kontinuerligt
- Närvarande pedagoger – fördela pedagoger i de olika rummen i den mån det går.
- Stärka barnen till att våga säga ifrån/visa när de känner sig orättvist behandlade. Använda ”stopp handen”.
- Använda våra Frenly dockor när vi pratar känslor.

Ny kartläggning

2019

Kartläggningen visar var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår verksamhet. ***Den kunskapen ligger sedan till grund för förskolans förebyggande åtgärder som endast ska omfatta de diskrimineringsgrunder som identifierats som riskfaktorer.***

I kartläggningen uppmärksammar vi följande:

Diskrimineringsgrunderna

Kön: Lätt att man använder pojkar/flickor som samlingsnamn. Vi trillar fortfarande dit på att bemöta barnen på fel sätt utifrån kön.

Det finns könsstereotypa leksaker på några avdelningar.

Könsidentitet eller könsuttryck: Den normbrytande litteratur vi hittat upplevs som svår och otillräcklig. Olika kulturer ser olika på när man som barn tex klär ut sig till motsatt kön eller leker lekar som är könsöverskridande.

Religion eller annan trosuppfattning: När vi firar svenska traditioner kan det finnas en risk att de barn med specialkost blir exkluderade. Det förs inte så mycket diskussioner runt religion bland pedagogerna. Här behöver vi visa ett större intresse och involvera vårdnadshavare.

Funktionsvariation: Vi synliggör inte eller prata om olika funktionsvariationer i den utsträckning som behövs. Liten representation i medier och litteratur.

Sexuell läggning: Normen för en familj i barngruppen är den traditionella med mamma och pappa. Vårt uppdrag är att synliggöra för barnen att en familj kan se ut på olika sätt vilket vi inte gör fullt ut. Viktigt ur ett kulturellt perspektiv.

Kränkande behandling:

- Barn slår, sparkar och/eller bits.
- Barn inte fått vara med och leka. Barn utesluter vissa barn.
- Barn retas med annat barn pga olikheter t.ex. kläder, språk, utseende
- Barn lyssnar inte på varandra när något barn säger nej eller sluta.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet har som syfte att **avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling** som finns i vår verksamhet. Det utgår ifrån konkreta risker och problem som upptäcks vid kartläggningen. Utifrån vår kartläggning har vi kunnat identifiera följande risker vad det gäller vår verksamhet.

Kön: Undvika att använda pojkar/flickor som samlingsnamn, använda andra uttryck som, barn, deras namn. Tänka på att bemöta barnen lika, alla kan vara tuffa, starka, modiga, söta.
Inventera avdelningarnas leksaker utifrån diskrimineringsgrunderna.

Könsidentitet eller könsuttryck: Vi behöver be biblioteket om hjälp att hitta bra litteratur. Som personal måste vi stå för vårt sätt att se på när man som barn tex klär ut sig till motsatt kön och föra dialog med vårdnadshavare.

Religion eller annan trosuppfattning: Det förs inte så mycket diskussioner runt religion bland pedagogerna ökad kunskap behövs. Vi behöver visa ett större intresse och involvera vårdnadshavare när det gäller vilka traditioner man firar och varför.

Funktionsvariation: Vi behöver synliggöra olika funktionsvariationer genom litteratur, bilder och upplevelser.

Sexuell läggning: Vi måste synliggöra för barnen att en familj kan se ut på olika sätt genom bilder och litteratur samt reflektera tillsammans med barnen runt den litteratur vi har och då ifrågasätta om det kan se annorlunda ut.

Kränkande behandling:

När barnen retar eller utesluter någon ur leken är det viktigt att föra samtal och diskussioner om hur man ska vara mot varandra.

Vara nära barnen för att kunna stötta vid konflikter, hjälpa barnen sätta ord på vad de känner, upplever och vill.

Uppmuntra barnen att var goda kamrater genom att föra samtal kring hur man är en bra vän som lyssnar på varandra, väntar på sin tur och är rädd om våra saker på förskolan.

Vi måste arbeta medvetet med STOPP-handen, inte glömma att introducera ny personal.

Mål:

- All personal ska fortsätta utveckla förståelse för diskrimineringsgrunderna.
- Att litteraturen vi lånar och köper öppnar upp för insikten om olikheter och likheter.
- Ha en tillgänglig lärmiljö som ger alla barn lika förutsättningar.
- Se över leksakerna på alla avdelningar.
- Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling vare sig av andra barn eller vuxna. Olika är bra.

Aktiva åtgärder:

- Använda oss av boken *Normkreativitet i förskolan om normkritik och vägar till likabehandling* av Karin Salmson & Johanna Ivarsson och för att hålla diskussionen levande
- Göra aktiva medvetna val vid litteraturläsning och lån av böcker.
- Inventera våra lekmaterial och lärmiljöer så att vi säkert erbjuder rätt material och att barnen själva kan välja utifrån intresse.
- På sikt ersätta de stereotipa leksaker vi har idag.
- Föreläsning Pelle Sandstrak, Mr.Tourette.

Ansvariga: Förskolechef och personal

Uppföljning: December 2019

Bakgrund och syfte

Den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- barn kränker barn (Vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ingriper omedelbart. Ett barn som känner sig kränkt ska ha sådan tillit till de vuxna så att det känns självklart att berätta för någon.)
- vuxna kränker barn (Kollega säger ifrån och meddelar förskolechefen.)
- barn kränker vuxen
- vuxen kränker vuxen

Upptäcka

Personalen inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på trakasserier. All personal inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Mellan barn eller mellan vuxen och barn eller mellan vuxen och vuxen...

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt telefonsamtal. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller trakasserier från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.

Kommer det fram misstankar i ett samtal med personal/ett barn/en vårdnadshavare om kränkning, ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till förskolechef.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta förskolan.

Allvarligare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska rapporteras.

Allt ska följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Personal som upptäcker någon annan vuxen som kränker ett barn ansvarar för att detta rapporteras till förskolechefen.

Förskolechefen ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras.

Personal eller förskolechef meddelar vårdnadshavare. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Förskolechefen informerar verksamhetschefen för förskola om ärendet.

1. Information till förskolechef
2. Förskolechef informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)
3. Möte kring händelsen
4. Åtgärder planeras
5. Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs
8. Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Förskolechefen har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Våra styrdokument lpfö, skollag och fn barnkonvention ger oss också riktlinjer och regler i hur vi ska arbeta för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier på förskolan.

Bilaga – förklaringar av olika begrepp kopplat till planen.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....

.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....

.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....

.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....

.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....

.....

Uppföljning - när och hur?

.....

.....

.....

Dokumentet ifyllt

av:.....

Datum:.....